

● IZ VELANE

Nova izvozna naročila — potrditev kvalitete

Del ambience v novih prostorih steljeja tozd Veta

● PAPIRNICA VEVČE

Deset let proizvodnje tapet

Letos mineva deset let, odkar smo v Papirnici Vevče pričeli s proizvodnjo in prodajo tapet. Deset let so vevške tapete iz petih kolekcij že prisotne in cenjene na domačem trgu, utrle pa so si pot tudi na tuja tržišča.

Ob desetletnici proizvodnje tapet, ki je sovpadala s predstavitvijo nove, pete kolekcije tapet VETA 83-84, smo že po tradiciji izkazali posebno pozornost našim največjim jugoslovanskim kupcem, ki jih še posebno cenimo. Odzvali so se našemu povabilu in se udeležili poslovnega posvetovanja in predstavitev pete kolekcije tapet v novih prostorih ateljeja tozda Veta. S pridobitvijo novih predstavitev prostorov, ki so adaptirani v stari »Janezjski« stavbi, smo kupcem lahko tapete predstavili v novi kvaliteti, to je v ambience in ne samo v katalogu vzorcev. Navdušenje nad novimi predstavitevimi prostori je bilo očito, prav tako pa je bilo veliko navdušenje tudi ob pogledu v novi katalog vzorcev tapet, ki je sestavljen tako, da lahko zadovolji vsak poprečen okus in tudi vsak žep. Katalog ob-

sega 250 listov oziroma 131 vzorcev, kar predstavlja približno dva kolorita na en vzorec. Od tega je 79 % popolnoma novih vzorcev, preostali pa so uspešnice iz prejšnjih kolekcij, ki se menjajo vsaki dve leti. V katalogu je vse, kar nam trenutno nudijo tehnično-tehnološke možnosti naših strojnih naprav in oblikovna iznajdljivost ob zasledovanju svetovnih modnih novosti.

Tapete so modni artikel in pravi oblikovalski element vsakega prostora: moda pa se hitro spreminja, spreminjajo se tudi tehnike tiskanja in izdelave. Vevčani moramo torej hitro razmišljati o posodobitvi tapetnega strojnega parka, če hočemo zadovoljiti povpraševanje na širokem jugoslovanskem trgu in v tujini ter biti konkurenčni z drugimi proizvajalci, saj bo le tako možno obdržati korak s kvaliteto na zahodu in zadovoljiti želje tako domačih kot tujih kupcev.

VIDA BARTOL

● GRADNJA OSNOVNE ŠOLE V ZGORNJEM KAŠLJU

TEŽAV NE MANJKA

Medtem ko se končuje gradnja objektov II. ljubljanskega samoprispevka — v naši občini gradimo zadnji objekt: VVO Hrušica — so v polnem razmaku priprave za gradnjo objektov iz programa III. samoprispevka. V naši občini se uspešno vključujemo tudi v realizacijo tega programa, saj nekaj objektov že gradimo, za večino njih pa smo sredi intenzivnih priprav.

Večji del predvidenih pripravljajalnih nalog se odvija po sprejetem terminskem načrtu, tako da lahko realno pričakujemo celovito izpolnitev programa. Toda povsod ni tako. Pri pripravah na gradnjo osnovne šole v Zgornjem Kašlju težav ne manjka. Kot je znano, je bila še do nedavnega vprašljiva lokacija šole. Danih je bilo več različnih predlogov, nekoliko nejasnosti pri njeni določitvi pa je prispeval še intervencijski zakon o varovanju kmetijskih površin. Vendar so se problemi okrog lokacije razčistili in šola bo zgrajena na zemljišču z oznako MS 8-1, ki je urbanistično urejeno. Pridobljeno je že tudi nadomestno kmetijsko zemljišče v izmeri 13.114 kvadratnih metrov.

V tem času pa so nastali denarni problemi. Za gradnjo šole je namreč predvideno, da od celotne investicijske vrednosti zagotavlja III. samoprispevek 35 milijonov, dodatno pa je potrebno zagotoviti še 41 milijonov dinarjev.

O vsej tej problematiki je 24. maja razpravljalo predsedstvo OK SZDL naše občine. Ponovno je opozorilo na sklepe in dogovore, ki so bili sprejeti ob sprejemanju programa III. samoprispevka v Ljubljani, da bodo manjkajoča sredstva pridobljena z najetjem kredita pri Ljubljanski banki iz združenih sredstev amortizacije vseh ljubljanskih osnovnih šol. Zadnji sklepi odbora podpisnikov sporazuma, po katerem se ta sredstva združujejo, pa niso skladni s predhodnimi dogovori, saj odbor ni sprejel predloga za najetje kredita. Pri tem je po-

trebno poudariti, da je s Papirnico Vevče že sprejet dogovor, po katerem bodo delavci te tovarne odplačevali letne anuitete najetega kredita v višini 30 milijonov dinarjev, kar je edinstven primer pri realizaciji programa III. samoprispevka in kaže na voljo ter pripravljenost krajanov in delavcev, da vlagajo dodatne moči in sredstva za rešitev pereče problematike osnovnega šolstva v tem delu naše občine. S preostalimi manjkajočimi sredstvi pa se bosta v gradnjo šole vključili občinska komunalna skupnost in občinska samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požari.

Prizadevanja za skorajšnjo rešitev vseh problemov, ki se javljajo pri pripravah na gradnjo kašelske osnovne šole, je podprlo tudi predsedstvo OK SZDL. Vztrajalo je, da se izpolnijo vsi dogovori, sprejeti ob sprejemanju programa III. samoprispevka, kar pa je vsekakor potrebno rešiti v okviru mestne konference SZDL, organov III. samoprispevka, mestne izobraževalne skupnosti in drugih organov, odgovornih za realizacijo programa, ob nenehni angažiranosti občinskih družbenopolitičnih organizacij in operativnega štaba občine. Predsedstvo OK SZDL, je zato zadložilo občinski izvršni svet oziroma pristojni upravni organ, da najkasneje v dveh mesecih opravi vse potrebno za izdajo lokacijskega dovoljenja in le-tega tudi izda. V najkrajšem času pa je potrebno tudi zagotoviti sredstva za gradnjo šole na način, kot je bilo dogovorjeno in še v tem letu začeti s samo gradnjo šole.

Predsedstvo OK SZDL bo prek svojih organov in posameznih članov tudi naprej aktivno sodelovalo pri prizadevanjih za gradnjo te šole in realizacijo celotnega programa III. ljubljanskega samoprispevka.

MARKO ROTH

Pred kratkim so Velano obiskali kupci iz Zahodne Nemčije. Na obisku sta bila predstavnik firme Gardeko GMBH Kerten in vodja nabave firme Necerman, ki pokriva področje Nizozemske in Zahodne Nemčije.

Ogledala sta si proizvodnjo, predstavnik firme Gardeko pa je naročil novo količino zaves. Ogledal si je našo kolekcijo in izbral nekaj grobo tkanih in nekaj pletenih zaves ter zaveze Stil v šestih dimenzijah. Pohvalil je našo konfekcijo in zagotavljal, da je mnogo kvalitetnejša kot italijanska. Pomembnost, a tudi velika obveznost pri izpolnjevanju dogovorjenih rokov pri teh poslih je v tem, da imamo za ta izvoz v Beogradu prošnjo za kompenzacijo, s tem da bi za protivrednost prodanih zaves 75 % deviz izkoristili za uvoz DMT.

Novo naročilo smo sprejeli tudi od francoskega kupca Eutex intermaille in od firme Quelle iz Francije. Oba sta naročila nove količine cipk. Naročila so v tem trenutku sicer še manjša, pomembno pri tem pa je, da nam vrata na zahodnoevropsko tržišče ostaja odprava. Ponovljena naročila nam zagotavljajo, da so kupci z našo kvaliteto zadovoljni. Dobro je tudi to, da sedanja naročila

niso prevelika, saj bi bila taka težje sprejemljiva, ker bi se rokov dobave le težko držali.

Vsa ta nova, čeravno manjša naročila, ki nam omogočajo počasen prodor na to zahtevno tržišče, pa morajo biti najresnejše sprejeta s strani tehnologov in delavcev v proizvodnji, saj se nam že ob najmanjši napaki lahko ta vrata zapro.

Ob vsem tem pa še to. Kriteriji za razdeljevanje ustvarjenega deviznega priliva bodo najverjetneje znani sredi junija. Predlog pripravljajo ZIS. Kot vse kaže, nam bo ostajalo 65 %. Od tega bomo morali 33 % nameniti za združevanja v reprodukcijski verigi, 32 % pa nam bo ostalo za uvoz reprodukcijskega materiala in kemikalij. Do zdaj je bil ta odstotek nižji. Zakon predpisuje, da bi bili ti etnotni kriteriji za vsa država sprejeti s 1. julijem, vendar kaže, da jih bomo tekstilci sprejeli nekoliko prej.

JOŽE PRAPROTNIK

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Gradbeno podjetje Slovenija ceste Tehnika se je v letu 1982 uvrstilo med 12 največjih slovenskih izvoznikov. K večjemu izvozu v zadnjih letih je mnogo prispevala domača restriktivna investicijska politika, zaradi katere so se bili prisiljeni izraziteje usmeriti na tuja tržišča, predvsem na iraškega, vrhodno — in zahodnonemškega.

Delež njihove inozemske realizacije v celotnem prihodu se iz leta v leto povečuje. Medtem ko so še leta 1979 z deli v tujini prisluzili le 2,2 odstotka prihodka, je ta delež lani že dosegel 16,8 odstotka.

Mestnemu potniškemu prometu v vseh jugoslovanskih mestih ni poslano z rožicami. Vsa-kovrstne težve se na koncu odražajo tudi pri cenah prevoza. Na aprilski seji sekcije za mestni promet, ki deluje pri stalni konferenci mest in občin Jugoslavije, je bilo slišati marsikaj zanimivega.

Zagrebski tramvaj so lani vozili brez izgub. Letos pa to ne bo mogoče, saj predvidevajo primanjkljaj dotacije iz mestne blagajne. To je vzrok za 39-odstotno podražitev.

Število potnikov na avtobusih reškega mestnega prometa se je občutno povečalo. Prek 71 % potnikov ima mesečne vozovnice, dobro polovico prevoznih stroškov pa krije reško združeno delo.

Vrsto ugodnosti imajo beograjski mestni prevozniki, ki jim ni potrebno plačevati nekaterih občinskih in mestnih dajatev. Tako se ne ukvarjajo s cenami, temveč z zastarelim voznim parkom.

Sekcija združuje 30 mestnih prevoznikov. V lastnih voznih parkih imajo skupno 5500 avtobusov, ki letno prepeljejo pol-drugo milijardo potnikov, kar je za polovico več kot vsi drugi avtobusni prevozniki.

Delavci tozda Telekomunikacije so v prvih dveh mesecih letos zgradili 1163 telefonskih priključkov, od tega v Mostah 326.

Zrlogljivosti telefonskih central v območju podjetja za PTT promet Ljubljana so znašale 115.590 telefonskih priključkov, telefonskih naročnikov pa je bilo 88.752. Kljub temu ima v območju tega podjetja še prek 40.000 občanov in ozdov vložene prošnje za telefon.

Večno šumi Sutjeska

(Nadaljevanje s 1. strani)

Prva operativna skupina, v kateri sta tvorili glavino 1. in 2. proletarska divizija in sta skrbeli tudi za centralno bolnišnico z več kot 3000 ranjenci in bolniki, se je najprej konec maja poskušala prebiti iz obroča v dolini reke Pive pri Mratinju. Vendar ji to ni uspelo in odšla je proti Vučeru ter v dolino Sutjeske. Tam pa je bil obroč ponovno sklenjen, tokrat še močnejše, saj so partizansko bolnišnico ves čas spremljale nemške »štuke« in jo napadale z bombami.

Partizani so se zato največ premikali ponoči. Vendar so pri tem zopet nastopale težave — ne samo zaradi težko prehodnih sotesk, visečih mostov nad deročimi planinskimi rekami, ampak tudi zato, ker so zaradi pomanjkljive prehrane ponoči videli zelo slabo. Vasi, mimo katerih so hodili, so bile revne že pred vojno, tedaj pa je še bolj primanjlovala hrana. Jedli so drevesno lubje, kuhali so si koprive. Vse to in pomanjkanje zdravil je še oteževalo skrb partizanov in vsega tamkajšnjega prebivalstva za ranjence in bolnike.

Sovražnik se je znašel nad temi ljudmi v dolini Sutjeske. Kljub temu, da so se borci 3. proletarske divizije bojevali z nadčloveškimi naporji, so v vrhovni štab prihajala sporočila kot: Izgubili smo dve tretjini borcev, toda računajte z nami, kot da smo še vsi živi. A ni jim uspelo rešiti centralne bolnišnice, skupaj z ranjenci je na Tjentištu padel tudi komandant 3. proletarske divizije Sava Kovačević. V jurišu pa so borci narodnoosvobodilne vojske premagali utrujenost in izčrpanost, prehodili neprehodne gorske grebene, prepražene s soteskami in deročimi rekami, ter izšli iz obroča do rob oboroženih vojakov.

Tito, komandant vrhovnega štaba, je bil med peto sovražnikovo ofenzivo ranjen. Ob ponovnem obisku Tjentišta 4. julija 1958 je poudaril: »Zmagati ne more en sam človek, zmagajo lahko samo duh, zavest, ju-

naštvo, volja — to pa je nekaj kolektivnega, to ste vi vsi, to je vse naše ljudstvo...«

T. K.

Raport moščanskih teritorialcev

VELIKE BLOKE, 25. maja — »Pripadniki naše enote so že v prvih dneh vaje pokazali veliko zavzetosti in resnosti pri izpolnjevanju vseh dosedanjih nalog. Vreme nam nagaja s plohami, toda kljub temu doslej še ni bilo ovire, ki je vojaki ne bi premagali.«

Tako na kratko poroča komandant moščanske teritorialne enote ob koncu tretjega dneva vaje. Fantje, utrujeni, a zadovoljni, ker so uspešno končali streljanje, brez šale pravijo, da bi bili, če bi šlo zares, zagotovo še boljši.

Letošnji program usposabljanja občinske enote je v primerjavi s prejšnjimi nekoliko bolj strmen, zato je vsaka ura že naprej »razprodana« — za spoznavanje novega orožja, taktične

vaje in različna predavanja. Drugi del vaje, za katerega fantje pravijo, da bo najtežji, ker bodo zapustili vojašnico in se odpravili na pohod, bo pri oceni vaje najbrž odločilen. Na pohodu se skrivajo številne pasti, nekajkrat bo treba napasti sovražnika in ga uničiti, zavzeti bo treba vas, v kateri so se utrdile sovražnikove enote, minirati cesto in razbiti utrdbo...

Čeprav tokrat vaje potekajo na Velikih Blokah, med fanti in

možni, ki so pred dnevi odšli od doma, ni posebnega domotožja.

Saj, med znanci, ki jih srečuješ vsak dan na cesti ali stopnišču, v mestnem avtobusu ali v delovni organizaciji, se počutiš, kot bi bil doma. K temu so veliko prispevali tudi osnovnošolski, pevski zbor in recitatorji OŠ Toneta Trtnika-Tomaža iz Sostrega, ki so prinesli »svojim« vojakom na obisk darilo — zelo lepo pripravljeno proslavo. Fantje v oblekah teritorialne obrambe so nastopajoče nagradili z burnim ploskanjem. S predstavniki moščanskih družbenopolitičnih organizacij, med katerimi so bili predsednik občinske organizacije ZZB NOV Marjan Moškrič, predsednik OK SZDL Aleš Kardelj, predsednik OK ZKS Pavle Vinčičar, ki je teritorialce pozdravil v imenu vseh, predsednik OK ZRVS Janko Sosič, predsednik občinskega sveta ZS Martin Pograjc in sekretar sekretariata za LO Zvone Tušak pa so se teritorialci ob proslavi zadržali v krajšem pogovoru. Pa niso govorili samo o urjenju na Blokah in o novih orožjih.

Tu in tam so si izmenjali tudi mnenja o dogajanjih v domači občini, saj je teritorialce zanimalo, kaj se godi doma, tam, kjer živijo in delajo. In prav to je tisti košček domovine, zaradi katerega so prišli na vaje, da bi ga lahko obvarovali pred morebitnim sovražnikom.

Ž. Š.

Proslava v prostorih vojašnice na Velikih Blokah — teritorialcem so jo pripravili učenci OŠ Toneta Trtnika-Tomaža iz Sostrega (Slika MARJAN VIDETIČ)

● 35 let Mizarstva in tesarstva Zadobrova

Delovna organizacija Mizarstvo in tesarstvo Zadobrova praznuje letos 35. obletnico svojega obstoja. V podjetju, ki je ob ustanovitvi štelo le 17 delavcev, jih zdaj dela 35. Kot pomemben mejnik v razvoju delovne organizacije kaže omeniti leto 1957, ko sta bili postavljeni mizarška delavnica in lopa za les. Toda leto kasneje je požar izničil njihova prizadevanja, zgorela so domača vsa poslopja in delavnice. Pričeti so morali takorekoč znova. Znašli so se v težkem položaju. Delavci so dobivali le minimalne osebne dohodke, tesarji so morali delati kar na prostem, in to tudi pozimi.

Okoli leta 1967 je bila končana gradnja najnujnejših poslopij. Kupili so nove lesno obdelovalne stroje, ročno orodje zamenjali z električnim, uredili so ogrevanje in sušenje lesa. Leta 1980 so pridobili novo tesarsko delavnico. Uredili kuhinjo z jedilnico in upravne ter sanitarne prostore.

V delovni organizaciji Mizarstvo in tesarstvo Zadobrova ocenjujejo, da so teh 35 let dobro gospodarili. Tudi letos ne bodo stali prekriznih rok. Posodobiti nameravajo strojno opremo, nanovo prekriti del poslopij in zgraditi kolesarnico.

D. J.